

Erhvervshus Nord

SKAGEN | FREDERIKSHAVN | SÆBY

Årsberetning

2022

Når din forretning skal videre...

Erhvervs-Get-Together
2022 med to halvlege

Side 14

Palads Teatret modtager
Erhvervsprisen

Side 17

Nye arbejdspladser
boomer

Side 28

Indhold

Formandens leder	3
Frederikshavn Erhvervsråd	4
Borgmesterhilsen	5
Erhvervsfremmesystemet	6
Erhvervshus Nords hovedopgaver	7
Resultater og indsatser i 2022	8
Erhvervs Get Together	14
Vækst & Vilje	16
Iværksætter og nye virksomheder	18
Recycling City	20
Nu kommer havvindmøller	21
Recycling City kort	22
Erhvervsforeningerne	24
Erhvervsnetværk	24

Statistik

Job	28
Befolkningsudvikling	30
Uddannelse	32
Bolig	34
Pendlere	36
Erhvervshus Nords team	38
Erhvervshus Nords nøgletal	39

Samarbejde er vejen til konkrete resultater

I Frederikshavn Kommune drives erhvervshuset af erhvervsforeningerne i et godt samarbejde med kommunen. Det giver en dynamisk erhvervsudvikling, som man ikke ser i mange andre kommuner.

Når jeg fremhæver samarbejdet mellem kommune og erhvervsliv i denne velkomsthilsen, er det ikke bare endnu en skåltale for det gode samarbejde, nej det er fordi, jeg synes, at vi her i vores kommune har et særligt godt samarbejde. Det har vi haft i mange år, og det har givet markante resultater – se blot på havneudvidelserne i Frederikshavn, Skagen og Sæby og det kommende 1000 ha store erhvervsområde vest for Knivholt dedikeret til den grønne omstilling.

Det år, som vi beretter om i denne årsberetning – 2022 – har også budt på masser af samarbejde, som har givet konkrete resultater. Især inden for den grønne omstilling er der skabt resultater. Nature Energy og Makeen Energy tog i november måned første spadestik til et anlæg på Frederikshavn Havn, der skal opgradere biogas til flydende biogas, der kan bruges som brændstof til skibe og lastbiler.

Byrådet har nikked ja til havvindmøller både ud for Skagen og ud for Frederikshavn, og samtidig er Erhvervshus Nords flerårige indsats med at tiltrække grønne investeringer kronet med held, idet European Energy har besluttet at opføre et PtX-anlæg på Frederikshavn Havn til produktion af brint og e-metanol.

Endnu et samarbejdsprojekt har drejet sig om biogas. Her har Erhvervshus Nord kortlagt råvaregrundlaget fra bl.a. fiskeindustrien, og i tæt samarbejde med kommunen, Forsyningen og fiskeindustriene i området er der udarbejdet en businesscase og tiltrukket en investor, der ønsker at etablere et 600 mio. kr. stort biogasanlæg i Frederikshavn Kommune. Nu er det kun et spørgsmål om at finde den rette placering.

Også på mere lokalt plan har erhvervsforeningerne deltaget i samarbejdet med flotte resultater. Sæby Erhvervsforening har således bidraget til udviklingen af Sæby Havn, der blev indviet i 2022.

Et mangeårigt samarbejde mellem Sæby Erhvervsforening, Frederikshavn Kommune og en række foreninger og enkeltpersoner i Sæby har resulteret i et attraktivt havneafsnit for lystbåde og aktiviteter knyttet til vand. Og arbejdet fortsætter bl.a. med at afsøge mulighederne for at bygge et hotel på havnen. Erhvervsforeningen er yderligere engageret i udvikling af hele kyststrækningen fra Voerså i syd til Sulbæk i nord i projektet "Fremtidens Strande".

Skagen Erhvervsforening er dybt involveret i at skabe attraktive ungdomsboliger i et efterskole-lignende miljø, som kan være med til at tiltrække lærlinge fra andre dele af landet. Det har industrien i Skagen brug for, men det kan være svært for forældre at sende deres 16-17 årige til en fremmed by for at uddanne sig. Derfor skal der skabes trygge rammer for de unge.

Frederikshavn Erhvervsforening har været stærkt involveret i arbejdet med at skabe det 1000 ha store erhvervsområde til grøn omstilling mellem Knivholt og Ravnshøj, som nu er i høringsfasen. I det kommende år vil foreningen indgå i dialogen om en ny planlægning for midtbyudvikling. Her kan vi sammen med Handelsforeningen FREDERIK give embedsmændene et direkte indspil fra virksomhederne, så de kender behov og problemstillinger allerede inden planarbejdet går i gang.

Alle disse resultater og igangværende projekter gør mig stolt over vores samarbejdsmodel her i kommunen og optimistisk for fremtiden. Der er en drivkraft og en vilje til udvikling, som krig, inflation og energikrise ikke kan bremse.

God læselyst,

Karl Erik Slyng,
formand for Frederikshavn Erhvervsråd

Frederikshavn Erhvervsråd

Frederikshavn Erhvervsråd 2022 er sammensat af 14 medlemmer. Forretningsudvalget i de tre lokale erhvervsforeninger i Skagen, Frederikshavn og Sæby – i alt ni medlemmer – repræsenterer foreningerne i det samlede Frederikshavn Erhvervsråd. Her sidder også borgmester samt yderligere et byrådsmedlem, en repræsentant for lønmodtagerorganisationen FH og arbejdsgiverorganisationen DI og en tilfornordet fra

Erhvervshus Nordjyllands bestyrelse. Frederikshavn Erhvervsråd er bestyrelse for driftsorganisationen Erhvervshus Nord.

Erhvervsrådet indgår en kontrakt med Frederikshavn Kommune om at løfte erhvervsudviklingsopgaver, som rent praktisk bliver udført af Erhvervshus Nord.

Forretningsudvalget

Karl Erik Slyng
Formand
FRH Erhvervsforening
Trigon A/S

Allan Kastor
Næstformand
Skagen Erhvervsforening
Nordjyske Bank

Kim Müller
2. næstformand
Sæby Erhvervsforening
Roblon A/S

Frederikshavn Erhvervsforening

Vagner Jensen
Norisol A/S

Marianne Bredevang
Scandic The Reef

John Sørensen
DMT Online ApS

Morten Mørk
Nordmark Maskinfabrik A/S

Skagen Erhvervsforening

**Jakob Stenbakken
Johnsen**
HjulmandKaptain

**Klaus Henry
Kristoffersen**
FF Skagen

Rikke Gandrup
Color Hotel Skagen
Erhvervshus Nordjyllands
bestyrelse

Udpegede medlemmer

Christina Ørskov
(DI) Orskov Yard A/S

Finn Jenne
(FH) 3F FRH

Birgit S. Hansen
Borgmester (A)
Byråd

Peter Sørensen (V)
Byråd

Vækst og Vilje

Ja, jeg ved godt, det er overskriften på Erhvervshus Nord's årlige arrangement, hvor erhvervslivet hædres. Men jeg vælger alligevel at hugge overskriften. Samtidig som jeg skriver disse ord, laver jeg tale til "Vækst og Vilje"-arrangementet. Prøv lige at sige ordene: Vækst og vilje!

Samarbejde

Når jeg tænker tilbage på 2022, så mindes jeg faktisk ikke, at samarbejdet med erhvervet har været bedre. Det er både samarbejdet med Erhvervshus Nord og samarbejdet med erhvervslivet i det hele taget. Og det er ikke fordi, jeg har drukket en eller anden "be happy"-te, for det mener jeg faktisk. Der er en stemning af, at paraderne er sænket.

Gennem en kontrakt sætter Frederikshavn Kommune rammerne for Erhvervshus Nord's arbejde. Erhvervs-huset driver f.eks. væksthæmmende netværk for kommunens virksomheder, afholder 1:1 vejledningsforløb og fokuserer på potentialerne inden for kommunens vækstspor. I mødet med erhvervshuset fornemmer jeg en fælles forståelse af Frederikshavn Kommunes afsæt for vækst og vilje. Vi ser verden gennem det samme sæt briller – men med hver vores roller. Vi har hver vores opmærksomhedspunkter, og når det lykkes at samarbejde om dem, så giver det vækst og vilje.

I forhold til erhvervslivet oplever jeg, at vejen mellem os er kort. I ringer til mig, og det er altid godt at blive holdt lidt i ørerne. Jeg lytter til den kritik, der er, og sammen har vi en god og gensidig forståelse af, at vi alle skal levere.

Når det så er sagt, så er vi ikke i mål. Det ved vi godt, og det kommer vi vel nærmest aldrig. Men vi fortsætter arbejdet mod at være flere, der bor her, arbejder her og kommer her.

Muligheder for vækst og mennesker

Frederikshavn Kommunes udviklingsstrategi hedder "Muligheder for Vækst. Muligheder for Mennesker." Energi og grøn omstilling er et af de områder, hvor vi ser muligheder for både vækst og mennesker. Vi er optaget af at passe på klodens ressourcer, men den grønne omstilling giver også muligheder for nye arbejdspladser.

Derfor har vi f.eks. nikket til et vindmølleprojekt ved Hirsholmene og i Skagen. Selvom det er svære beslutninger med delte meninger, så skal de træffes for at give mulighed for vækst og muligheder for mennesker. Vi ser ind i endnu flere grønne projekter som "Recycling City", hvor der også kommer svære beslutninger. Men sammen skal vi have modet og viljen til at trække i den retning for at sikre væksten i fremtiden.

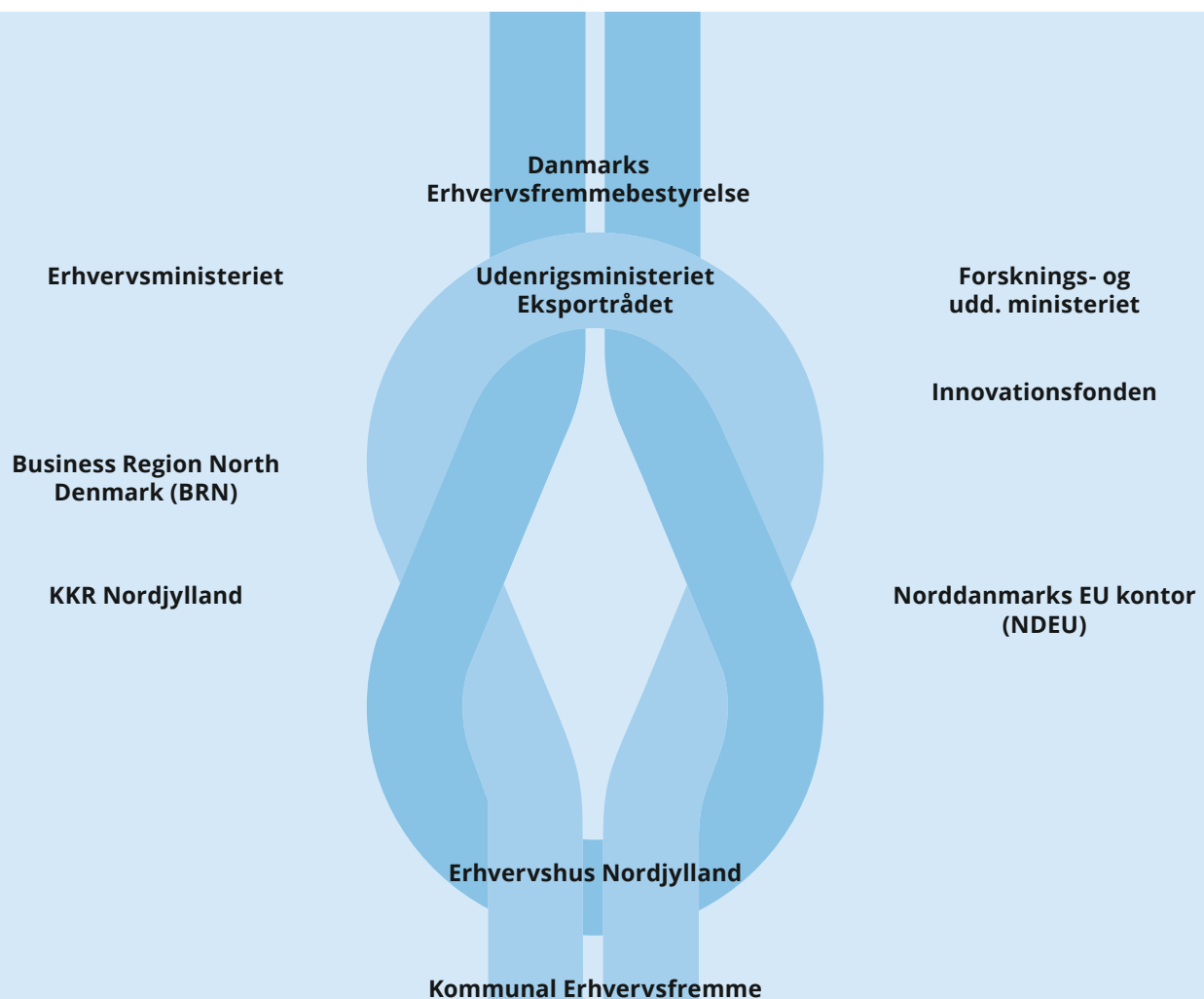
Må man så egentlig godt sige vækst i denne tid, hvor vi taler bæredygtighed, genbrug og recycling? Ja, det må man gerne. For vækst er også den bæredygtige vækst, og den er nødvendig for at sikre gode muligheder for erhvervet i fremtiden.

Birgit S. Hansen,
Borgmester

Erhvervsfremmesystemet viser sin styrke

Tre år er gået siden indførelsen af det nye Erhvervsfremmesystem. Systemet skulle især sikre virksomhederne nemmere adgang til erhvervsfremmetilbud af høj kvalitet. Det nye erhvervsfremmesystem har vist sig at være en succes.

Erhvervshus Nord har arbejdet ihærdigt for, at vores virksomheder får fuldt udbytte af den specialiserede vejledning fra det tværkommunale Erhvervshus Nordjylland. Frederikshavn Kommune, hvor Erhvervshus Nord opererer, har fortsat landets højeste rate af virksomheder, som via deres ansøgninger har været i berøring med Erhvervshus Nordjylland, da omkring halvdelen af de bevilgede erhvervsfremmemidler er ansøgt gennem programmer, der administreres af Erhvervshus Nordjylland.

Erhvervshus Nord's hovedopgaver

Erhvervsservice

Rummer aktiviteter for vores medlemmer og lokale virksomheder. Indirekte jobskabende.

- **Arrangementer og infomøder**
Erhvervshus Nord er det lokale knudepunkt for udbud af en række arrangementer og infomøder til det lokale erhvervsliv.
- **Faciliterer Erhvervsnetværk**
Erhvervshus Nord faciliterer faglige erhvervsnetværk. I netværkene er der fokus på fælles sparring om erfaringer og viden inden for et specifikt fagområde.

- **Interessevaretagelse og branding**
Erhvervshus Nord arbejder for at synliggøre problemstillinger for det lokale erhvervsliv og optimere deres rammebetingelser.
- **Kvalificeret arbejdskraft**
Erhvervshus Nord arbejder efter at få kvalificeret arbejdskraft til området til gavn for virksomhederne.

Erhvervsudvikling

Skaber vækst i eksisterende virksomheder og hjælper med etableringen af nye virksomheder i Frederikshavn Kommune. Erhvervsudviklingen er jobskabende i en skala på 1:1.

- **1:1 vejledning og behovsafklaring**
Erhvervshus Nord tilbyder 1:1 vejledning, som baserer sig på individuel sparring og vejledning af den enkelte virksomhed.
- **Iværksætter**
Erhvervshus Nord støtter etableringen af nye virksomheder. Målgruppen er både borgere i Frederikshavn Kommune, der gerne vil være selvstændige, og virksomheder i kommunen, op til fem år gamle, som har et særligt potentiale for vækst og nye job.
- **Fundraising og formidling af vækstprogrammer**
Erhvervshus Nord arbejder for at hente midler hjem til områdets virksomheder og projekter.

Erhvervsstrukturudvikling

Langsigtet og strategisk udvikling af den lokale erhvervsstruktur med fokus på potentielle job. Direkte jobskabende.

- **Udarbejde og gennemføre vækstsporsstrategier**
Vi ser på værdikæder inden for kommunens fire vækstspor og identificerer nye forretningsmuligheder.
- **Etablering af nye uddannelser**
Til de job, der findes i dag, og uddannelser der sikrer udvikling af virksomheder og tiltrækning af nye.
- **Tiltrække danske og udenlandske virksomheder og investeringer**
Med udgangspunkt i stedbundne ressourcer opsøger vi virksomheder og investorer til nye forretningsområder.
- **Tiltrække nye uddannelsesinstitutioner**
Uddannelser inden for vores styrkepositioner, såsom turisme, fødevarer og det maritime, bør placeres her som pipeline for kvalificeret arbejdskraft til vores virksomheder.

Resultater og indsatser i 2022

I gennem 2022 har Erhvervshus Nords hovedfokus været at realisere potentialerne i kommunens fire vækstspor: Oplevelsesøkonomi, Fødevarer, Maritim industri samt Recycling og grøn omstilling.

Det er blevet stadig mere tydeligt, at tiltrækning af virksomheder og investeringer kun kan ske, hvis der er tilstrækkelig grøn energi til rådighed, og her står vi over for en flaskehals. Derfor har vi forstærket indsatsen for at fremme produktion af vedvarende energi og haft fokus på landbaserede følgeinvesteringer af den grønne energiproduktion – en indsats der blev endnu mere påtrængende med Ruslands invasion af Ukraine. På de følgende sider præsenterer vi nogle af de vigtigste indsatser fra 2022.

Nye virksomheder i Frederikshavn Kommune

I 2022 blev der registreret 449 nye virksomheder blandt de udvalgte selskabsformer. 90% af dem er i drift i januar 2023. Ses der samlet på perioden 2019 – 2022, er der en overlevelsesrate på 92% for nye virksomheder i Frederikshavn Kommune.

År	Alle	I normal drift januar 2023
2022	449	403
2021	532	489
2020	439	404
2019	360	341
I alt		1.637

Kilde: NN Erhverv. Virksomhedsformer: enkeltmandsvirksomhed, interessentskab, aktieselskab, anpartsselskab, erhvervsdrivende fond, filial af udenlandsk selskab.

92%
OVERLEVELSESRATE

8 mio. udviklingskroner til 56 lokale virksomheder

I løbet af 2022 har Erhvervshus Nord igangsat og medvirket til udviklingsprojekter i 56 virksomheder i Frederikshavn Kommune. Vi har bl.a. vejledt i ansøgning om økonomisk støtte fra diverse erhvervsfremmeprogrammer og nyttiggjort det nationale erhvervsfremmesystem, således at vi har ansøgt om og fået bevilget 8 mio. kr. til medfinansiering af virksomhedernes udviklingsprojekter.

De største støttebeløb kommer fra Omstillingspuljen med 6,4 mio. til 16 virksomheder og SMV Digital med 650.000 kr. til 4 virksomheder samt 670.000 kr. fra LAG Nord og FLAG til 3 virksomheder.

Omstillingspuljen kan søges af virksomheder, der har oplevet et betydeligt fald i omsætningen i relation til coronapandemien. Formålet med vækstprogrammet har været at ruste virksomheder til den ny virkelighed efter pandemien. LAG Nord og FLAG er EU-programmer til udvikling af landdistrikter og fiskeriområder.

Desuden er der hentet midler fra følgende programmer: Vilje til vækst, Patentvoucher, Fremtidens strande, SMV Pro, KOMPAS, Next Step, Vækst via Viden, Iværksætter Danmark og Iværksætterpuljen.

Herudover har Erhvervshus Nord hjulpet en lokal virksomhed med en større ansøgning til EU-programmet M-era.net, et program, der støtter innovation i materialer og batteriteknologi. Her er der ansøgt om et beløb på ca. 250.000 euro.

Ligeledes har vi hjulpet et lokalt skibsværft med udarbejdelse af ansøgnings- og tilbudsmateriale om vedligeholdelse af Marinehjemmeværnets 30 fartøjer. Værftet vandt kontrakten og er således sikret en omsætning på mindst 250 mio. kr. over de næste fire år.

Den grønne omstilling kræver opgradering af el-infrastruktur

Erhvervshus Nords arbejde for at tiltrække virksomheder og investeringer til Frederikshavn Kommune har gjort det meget tydeligt, at Danmarks el-infrastruktur slet ikke har kapacitet til at gennemføre den grønne omstilling. I vores område betyder det bl.a., at der ikke er netkapacitet til, at de to erhvervshavne kan gennemføre deres planer om at etablere landstrøm til pelagiske fiskefartøjer, krydstogtskibe og færger.

Borgmester Birgit S. Hansen har ydet en stor indsats og fået emnet på den landspolitiske dagsorden, ligesom hun har banet vejen for, at der under BRN (Business Region North Denmark) er udarbejdet en rapport af Aalborg Universitets Institut for Planlægning, hvor Erhvervshus Nord har deltaget i arbejdsgruppen.

Arbejdet med at sætte mere skub i udbygningen af el-infrastrukturen er fortsat i BRN-regi og på politisk plan. Det er højt prioriteret, da el-transmissionsnettet er en forudsætning for tiltrækning af grønne investeringer.

Elektrificering af jernbanen i Vendsyssel må vi selv klare

På opfordring af borgmester Birgit S. Hansen har Erhvervshus Nord afdækket, hvilke forpligtelser staten har i forhold til TEN-T hovednettet, især jernbanestrækningen Aalborg-Hjørring-Frederikshavn. TEN-T står for det transeuropæiske transportnet, som definerer den vigtigste europæiske infrastruktur for at fremme den grænseoverskridende mobilitet og det indre markeds frie bevægelighed for varer og arbejdskraft.

Vores kulegravning dokumenterede, at den danske regering er forpligtet til at opfylde de krav, som er fastsat i TEN-T, herunder elektrificering af jernbanen. Men der er også en kattelem i kravene, som giver mulighed for at undlade investeringer i infrastruktur på visse strækninger, hvis de ikke kan berettiges ud fra en socioøkonomisk cost-benefit-analyse, og det forklarer, hvorfor en elektrificering af jernbanestrækningen Aalborg-Hjørring-Frederikshavn ikke er medtaget i Infrastrukturplanen 2035, som blev vedtaget i Folketinget 28. juni 2021. Denne opgave skal i stedet løftes af Region Nordjylland, som siden 2017 har haft ansvaret for strækningen. Sagen er nu sammen med udbygning af el-infrastrukturen blevet et vigtigt indsatsområde for Business Region North Denmark.

Forsvaret og navnlig Søværnet har vital betydning for vores kommune

Forud for det kommende forsvarsforlig, der skal gælde for perioden 2024-29, nedsatte regeringen en Sikkerhedspolitisk Analysegruppe, der skulle udarbejde en faglig analyse af den sikkerhedspolitiske situation samt identificere de udfordringer og konsekvenser, den kan medføre for kongeriget og Forsvaret. Rapporten blev offentliggjort 3. oktober 2022, og i den forbindelse har Erhvervshus Nord gennemført en særlig indsats for at

fastholde nuværende militære arbejdspladser samt kortlægge vores muligheder for at tiltrække nye militære arbejdspladser. Det er udmøntet i en bruttoliste med ønsker til det kommende forsvarsforlig, en bruttoliste der både indeholder udvidelser af bestående anlæg, tiltrækning af militære uddannelser samt tilbud om bidrag til den grønne omstilling i Forsvaret.

Fiskeriets udfordringer er en trussel for velfærden i Frederikshavn Kommune

Brexit, stærkt stigende brændstofpriser, forbud mod bundtrawl, CO2-afgifter og fortrængning fra fiskepladser på grund af havvindmølleparker er nogle af de udfordringer, fiskerne og fiskerisektoren har stået over for i 2022. Emnerne har hver for sig potentiale til at reducere eller helt fjerne grundlaget for vores fiskerierhverv, og tilsammen er udfordringerne livstruende for erhvervet.

Erhvervshus Nord har udarbejdet dybdegående analyser af fiskeriets betydning for vores kommune med afsæt i antallet af arbejdspladser forbundet med fiskeriet, samt den økonomiske betydning det vil have, hvis fiskeriet reduceres eller forsvinder.

Analysearbejdet afslører skræmmende perspektiver, da sektoren inklusive leverandørvirksomheder og tilknyttet fødevarerindustri beskæftiger omkring 17 pct. af den samlede arbejdsstyrke i Frederikshavn Kommune.

Materialet fra analysen har vi præsenteret for minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn samt for flere folketingsmedlemmer, borgmesteren og lokale politikere. Også vores egen og havnenes bestyrelser er orienteret, og analysearbejdet er viderebragt i Fiskeritidende.

Faglig sparring og personlige relationer

I 2022 har Erhvervshus Nord fortsat vægtet erhvervsnetværkene højt. Netværkene faciliteres af Erhvervshus Nord. I netværkene kan medlemmerne af de tre erhvervsforeninger dele erfaringer og sparre med hinanden inden for et specifikt fagområde. Vi har 266 aktive virksomheder i netværkene med i alt 271 deltagende personer ud af en samlet medlemsskare på 560 virksomheder.

Maritime Network Frederikshavn

Netværket stod pludselig uden sekretariatsfunktion efter MARLOGs konkurs. Derfor var vi taknemmelige for erhvervsdirektør Niels Bay Christensens tilbud om et samarbejde, hvor Erhvervshus Nord bliver sekretariat for Maritime Network Frederikshavn. Jeg lægger stor vægt på netværket, men har som de øvrige deltagere for travlt i hverdagen til at drive netværket. Det kræver ganske meget, og med Charlotte Grøndahl på posten ved jeg, at der er hånd i hanke med driften.

Christina Ørskov,
Formand for Maritime Network Frederikshavn

9 erhvervsnetværk og 266 aktive medlemsvirksomheder

Netværk		virksomheder
Maritime Network Frederikshavn	I 2022 blev Erhvervshus Nord sekretariat for Maritime Network Frederikshavn. Et netværk for virksomheder, organisationer og uddannelsesinstitutioner, der er aktive inden for eller har tilknytning til den maritime branche på Frederikshavn Havn. Netværket arbejder bl.a. med vidensdeling via erfa-grupper og netværksarrangementer. Derudover har det et særligt fokus på at brande og synliggøre uddannelses-, job- og karrieremuligheder i den maritime branche.	56
Erhvervsnetværket SKUB - SKagen Udvikling og Bosætning	Vi arbejder med fastholdelse og tiltrækning af arbejdskraft. Et netværk opstartet i 2022, oprindeligt med deltagelse af de 8 største virksomheder i Skagen. Formålet er bl.a. at italesætte mentorordninger, integrationsløsninger som letter processen for tilflyttere og at "facilitere det gode liv" for rekrutterede medarbejdere. Gruppen har etableret samarbejde med sociologi-studerende fra AAU om specialer med fokus på netop fysisk tiltrækning og fastholdelse i Skagen.	8

Netværk		virksomheder
Tekniske medarbejdere – svømmebassiner/badelande	I 2020 dannede Erhvervshus Nord på opfordring fra en medlemsvirksomhed et fagligt netværk for tekniske medarbejdere med ansvar for svømmebassiner eller vandlande. Flere hoteller og campingpladser har svømmefaciliteter og badelande og typisk kun én medarbejder til at drive anlægget. Medarbejderne har behov for et fagligt fællesskab, hvor de kan sparre om drift og optimering. Repræsentanter fra teknisk forvaltning i Frederikshavn Kommune deltager også i møderne.	7
GDPR	Siden 2019 har Erhvervshus Nord i samarbejde med advokatfirmaet HjulmandKaptain drevet et GDPR-netværk. Netværket er målrettet medarbejdere, der har GDPR, altså håndtering af medarbejders og kunders persondata, som ansvarsområde. Målet er at klæde medlemmerne bedst muligt på til at overholde GDPR i virksomhederne.	28
KOMMA – Kommunikation og Markedsføring	Netværket, som blev dannet i 2019, er rettet mod kommunikations- og marketingansatte og mødes én gang om måneden. Her udveksler deltagerne erfaringer og giver faglig sparring på discipliner inden for kommunikation for at udvikle deres kompetencer. Blandt andet har der været indlæg om podcast og brug af AI teknologien ChatGPT.	22
Webshop	Netværket blev etableret i 2016 og favner virksomheder, som ejer en webshop. Formålet er at udveksle erfaringer og dermed skabe vækst i den enkelte virksomhed. Netværket mødes en gang om måneden enten med eksternt indlægs-holder eller med et oplæg fra et medlem.	18
Strandby Erhvervsnetværk	Strandby Erhvervsnetværk blev dannet i 2015 som en videreførelse af Strandby Erhvervsforening. Netværket arbejder med erhvervsudvikling i Strandby via interessevaretagelse og udførelse af konkrete projekter. Netværket samler hele byen og fungerer som talerør over for myndigheder og politikere.	27
Erhvervsnetværket Morgenfruerne	Netværk for kvindelige ejerledere i Frederikshavn Kommune. Medlemmerne repræsenterer næsten alle brancher. Netværket blev oprettet tilbage i 2001 og er et forum, hvor medlemmerne møder ligesindede med ansvar for virksomhedens drift og økonomi. Aktiviteterne i netværket omfatter temamøder, udviklings- og kursusaktiviteter, virksomhedsbesøg og en årlig studierejse til ind- eller udland.	80
Netværket Rundt om Sæby	Sæby Erhvervsforening oprettede i foråret 2022 netværket Rundt om Sæby med ønsket om at fortsætte udviklingen af Sæby områdets erhverv og byliv. Deltagerne er håndplukkede dynamiske Sæbynitter, som gerne vil bidrage til at understøtte erhvervsudvikling og byliv.	20

I Erhvervshus Nord følger vi med i, hvilke slags erhvervsnetværk medlemmerne af de tre erhvervsforeninger efterspørger. Kontakt os på info@erhvervshusnord.dk, hvis du har et forslag til et nyt netværk.

Erhvervs-Get-Together 2022 med to halvlege

Temaet til årets Erhvervs-Get-Together var unge og fremtidens arbejdsmarked, herunder hvordan erhvervslivet kan tiltrække og fastholde unge. For det er de unge, der udgør fremtidens arbejdsmarked.

Igen i 2022 inviterede Skagen, Frederikshavn og Sæby Erhvervsforening til Erhvervs-Get-Together i Arena Nord. Årets hovedsponsor var Nordjyske Bank samt sponsor Arena Nord. Som noget nyt var erhvervsarrangementet delt i to dele.

Første del var for 120 afgangselever fra MARTEC, EUC Nord, Frederikshavn Gymnasium og Frederikshavn Handelsskole sammen med godt 50 erhvervsfolk fra virksomheder i Frederikshavn Kommune.

Der var samtale mellem studerende og erhvervslivet, hvor det blandt andet blev debatteret, hvilke fordele der er, ved at bosætte sig i sin hjemkommune. Her svarede de studerende, at den største fordel er at være tæt på familie og venner.

Manglen på unge - flere bud på en løsning

De unge og fremtidens arbejdsmarked var også temaet i anden del af Erhvervs-Get-Together. De tre indlægsholdere var henholdsvis kultursociolog Emilia van Hauen, lektor og sociolog Rolf Lyneborg Lund fra Aalborg Universitet og sociolog og ph.d. Eva Mærsk. De tre indlæg gav i den grad erhvervslivet stof til eftertanke, fordi indlæggene havde meget forskellige vinkler.

Et af Emilia van Hauens budskaber var, at erhvervslivet bør tænke i tilknytning fremfor fastholdelse, når det kommer til de yngre generationer af medarbejdere. Rolf Lyneborg Lund fortalte bl.a., at man er nødt til at tage udgangspunkt i sit eget område og dem, der allerede bor der.

I aftenens sidste indlæg fortalte Eva Mærsk, at man ikke nødvendigvis skal arbejde for at fastholde unge. Derimod skal man give dem elastik i livremmen, så man kan trække dem tilbage til området igen, når de, for manges vedkommende, har afsluttet deres videregående uddannelse i storbyen. Eva Mærsk slog også fast, at det er altafgørende at sørge for, at de unge, som vælger at blive boende i området, føler sig prioriterede. For det er dem, der skal bygge området op.

Grunde til at unge mennesker flytter... væk fra mindre byer

Uddannelse

Udbuddet af uddannelser er begrænset

Jo højere uddannelse, jo større sandsynlighed for at man flytter langt

Alder & køn

Unge kvinder flytter oftere end mænd

Traditionelle kønsnormer og "Mandefag"

Sociale normer

Fx Esbjerg eller Frederikshavn har hverken ry eller kultur for at være studiebyer

Flytning ses som essentielt for identitetsudvikling

"Learning to leave"

Unge flytter (og bliver) efter "kærestepotentiale"

De unge lærer fra forældre og fra uddannelsessystemet at de skal flytte sig væk...

8

Vækst & Vilje - Erhvervspris og Iværksætterpris

Hvert år i starten af året er der tradition for at hylde de virksomheder, der har gjort det særlig godt og over en årrække har ydet en stor indsats med betydning for erhvervsudvikling og vækst i Frederikshavn Kommune. Torsdag 2. februar 2023 kunne Frederikshavn Erhvervsråd for 18. gang uddele Vækst og Vilje Erhvervsprisen samt Iværksætterprisen 2022.

Vinder af Vækst og Vilje Erhvervsprisen 2022 blev byens ny biograf, Palads Teatret. Palads Teatret drives i dag af Sofia Rafn og Kris Søgaard Pedersen, som i 2022 har investeret 40 mio. kr. i en helt ny biograf med fire sale og det bedste udstyr, som findes på markedet.

Iværksætterprisen gik i år til L&N Supply Ships, der er en shipping- og bugservirksomhed, som på tre år er vokset fra to mand og en slæbebåd til i dag tre ejere, 30 ansatte og tre fartøjer.

I år fik publikum hele to indlægsholdere, nemlig tvillingesøstrene Amalie og Kristina Korning Wedege. Amalie har en topstilling i Danske Bank, hvor hendes hovedfokus er at forhindre, at sanktionspålagte lande og aktører benytter banken. Kristina gik forskervejen og er i dag tilknyttet konsulenthuset McKinsey & Company, hvor hun rådgiver virksomheder om sustainability-strategi og -transformationer samt grøn teknologiudvikling. Søstrene fortalte levende om deres opvækst i Frederikshavn og de veje, der har ført dem til deres nuværende job.

Vækst og Vilje 2. februar 2023 i Det Musiske Hus

Nominerede til Vækst & Vilje Erhvervsprisen 2022

- AVK Tooling A/S
- B6 Group
- Color Hotel Skagen
- CRALOG
- IM Stiholt A/S
- Palads Teatret
- Astrid Fiskeri A/S
- XL-Byg Elling
- Aalbæk Badehotel
- Skagen Salmon
- Tvis Køkkener i Sæby

Nominerede til Vækst & Vilje Iværksætterprisen 2022

- L&N Supply Ships
- Skagen Padelcenter
- Sæby Bryghus
- Sæby Just Creative
- Søndergaard F

Palads Teatret modtager Vækst og Vilje Erhvervsprisen

Sofia og Kris har drevet Palads Teatret siden 2015, hvor de overtog den fra Kris' forældre, der kom til byen i 1983. Den unge generation har samme ambition om at skabe den bedst mulige biografoplevelse for publikum, og derfor har de længe drømt om at bygge en ny biograf.

Muligheden for at bygge ny biograf opstod i forbindelse med projektet på Værkergrunden, og det lykkedes Sofia og Kris med opbakning fra familien, Vækstfonden, Spar Nord Bank og Trigon at skaffe det meste af finansieringen til det 40 mio. kr. store projekt. En bevilling fra kommunen bragte parret helt i mål.

Og hvilken biograf, vi har fået! Fire sale, Danmarks største cinemascopelærred, en unik lydoplevelse med Dolby Atmos og sæder hvis lige ikke findes i resten af landet. Sofia og Kris er gået målrettet efter en kompromisløs kvalitet for at skabe den biograf, de gerne selv vil se film i.

Ud over at skabe et levebrød for dem selv beskæftiger Sofia og Kris 24 unge medarbejdere. For de fleste er det deres første arbejdsplads, og det ligger parret stærkt på sinde at gøre det til en tryk og god oplevelse for de unge.

Iværksætterprisen 2022 gik til L&N Supply Ships

L&N Supply Ships blev etableret i 2019 og bestod dengang af to mand og en slæbebåd. I dag er ejer kredsen udvidet til tre, der er over 30 ansatte, og flåden omfatter tre fartøjer med et fjerde på vej.

Rasmus Larsen og Martin Nordtorp startede firmaet. Martin med baggrund i Hanstholm Bugser Service, som drives af hans far, og Rasmus med shipping erfaring fra Samskip på Århus Havn og senest som logistikchef ved FF Skagen. De fik senere følgeskab af Mike Birkebo Andersen fra Mikes Hydraulik og Motor i Hanstholm.

Opgaverne er primært med service til skibe på reden eller i passage forbi Frederikshavn og Skagen. Det kan være udskiftning af mandskab, forsyning med proviant eller sejlads med teknikere, dykkere og andre servicefolk. L&N Supply Ships har en større slæbebåd beskæftiget ved byggeriet af den ny Storstrømsbro og har desuden en hurtigtsejlende lodsbåd.

Iværksætteri og nye virksomheder

Lysten til at starte egen virksomhed og realisere sine drømme og ideer er stor i Frederikshavn Kommune, og Erhvervshus Nord hjælper gennem sin iværksætterindsats med at få de gode og innovative ideer til at spire og gro.

StartUp Club er navnet på Erhvervshus Nords tilbud til iværksættere. Her kan personer med en drøm om egen virksomhed få kyndig vejledning, og det benyttede i alt 76 iværksættere sig af. Seks iværksættere er gået videre i det nationale Next Step-program, mens andre 15 er startet på et workshop-forløb via IværksætterDanmark.

Iværksættervejledningen i StartUp Club ydes dels af Erhvervshus Nords egne konsulenter, dels af et hold på hele 38 private rådgivere, der gratis stiller sig til rådighed med vejledning af iværksættere for derved at hjælpe dem godt i gang. Det er en meget værdifuld frivillig indsats.

Anders havde set et behov i markedet

Anders Brøndberg Jensen var sikker på, at der ville være et stort behov for konsulenttydelser inden for automation af industri- og procesanlæg, og han havde en drøm om at starte egen virksomhed, men han var usikker på alt det praktiske omkring start af virksomhed.

Det var virkelig en god hjælp

”Derfor tog jeg kontakt til Erhvervshus Nord, som har givet mig virkelig god vejledning om bl.a. prissætning, kontrakter, organisering og virksomhedsform foruden helt konkrete ting som markedsføring, LinkedIn og hjemmeside. Det var virkelig en god hjælp,” siger Anders Brøndberg Jensen.

Virksomheden, der hedder A Automation, er kommet godt fra start. Anders har mange opgaver og overvejer allerede at ansætte en medarbejder.

Anders Brøndberg Jensen
A Automation

Destination Skagen

Den amerikanske træningskultur overført til danske forhold – det er konceptet for Destination Skagen, som er skabt af Søren Christiansen og Naja Vichairat Durhuus. De blev inspireret under en rejse til USA og startede træningscentret i deres garage i Skagen. Det blev en succes, og snart måtte de låne en hal af en entreprenør for at have plads, men det blev også for småt. I julen 2022 købte parret så kundedatabase og overtog lokalerne fra træningscentret Load, hvor man nu råder over 1000 kvadratmeter sammen med Loop.

“ Det har virkelig været værdifuldt at have nogen at sparre med.

I denne proces har Søren og Naja brugt Erhvervshus Nord som sparringspartner til udvikling af deres virksomhed samt til fagligt netværk.

“Det har virkelig været værdifuldt at have nogen at sparre med. Nogen, der stiller de svære spørgsmål og løfter os lidt op i helikopteren, så vi får overblik i stedet for at stirre os blinde på detaljer,” siger Søren Christiansen.

Destination Skagen er på kort tid blevet en stor succes i Skagen, og de to iværksættere har planer om at udbyde Destination-konceptet som franchise til andre byer.

Vil du også tilknyttes som rådgiver hos StartUp Club?

Kontakt erhvervskonsulent
Inge Møller Thomsen
inth@erhvervshusnord.dk

Recycling City – sund fornuft med stort erhvervspotentiale

Recycling City-strategien, som Frederikshavn Kommune har forfulgt gennem en årrække, nåede et højdepunkt med etableringen af M.A.R.S. på det nye havneareal. M.A.R.S. nåede i 2022 op på 200 ansatte. Men Europas mest avancerede recycling-værft danner samtidig grundlag for et endnu større erhvervseventyr, nemlig forarbejdning og opgradering af den materialestrøm, som decom-værfterne M.A.R.S. og JATOB genererer.

I 2022 har Erhvervshus Nord fundet investorer til et amerikansk selskab, som er interesseret i at etablere en produktionsfacilitet i Frederikshavn. Selskabet omdanner titanium, aluminium og andre metaller til pulver, der anvendes til 3D-print af nye komponenter til bl.a. vindmøllebranchen og den maritime industri.

Udbygningen af havvind har været i gang længe, og de kommende år vil nogle af de ældste havvindmølleparker være udtjente og skal fornyes. Det giver et stort behov for recycling af vindmøllevinger. Allerede i 2021 tiltrak vi en virksomhed, der via mekanisk recycling kan omdanne vindmøllevinger til støjskærme. I 2022 har vi etableret kontakt til to teknologileverandører, der har udviklet en termisk pyrolyseteknologi, som kan udvinde NAFTA-olie fra epoxylimen i vingerne og udskille glasfibrene til et genanvendeligt produkt. Sammen med en lokal investor arbejder vi på at finde yderligere investorer til projektet.

Udnyttelsen af materialestrømmene fra recycling er ganske pladskrævende, og derfor er det et vigtigt og fremsynet skridt, Frederikshavn Kommune har taget ved at igangsætte planarbejdet for et 1000 ha stort erhvervsområde mellem Knivholt og Ravnhøj målrettet recycling og grøn omstilling.

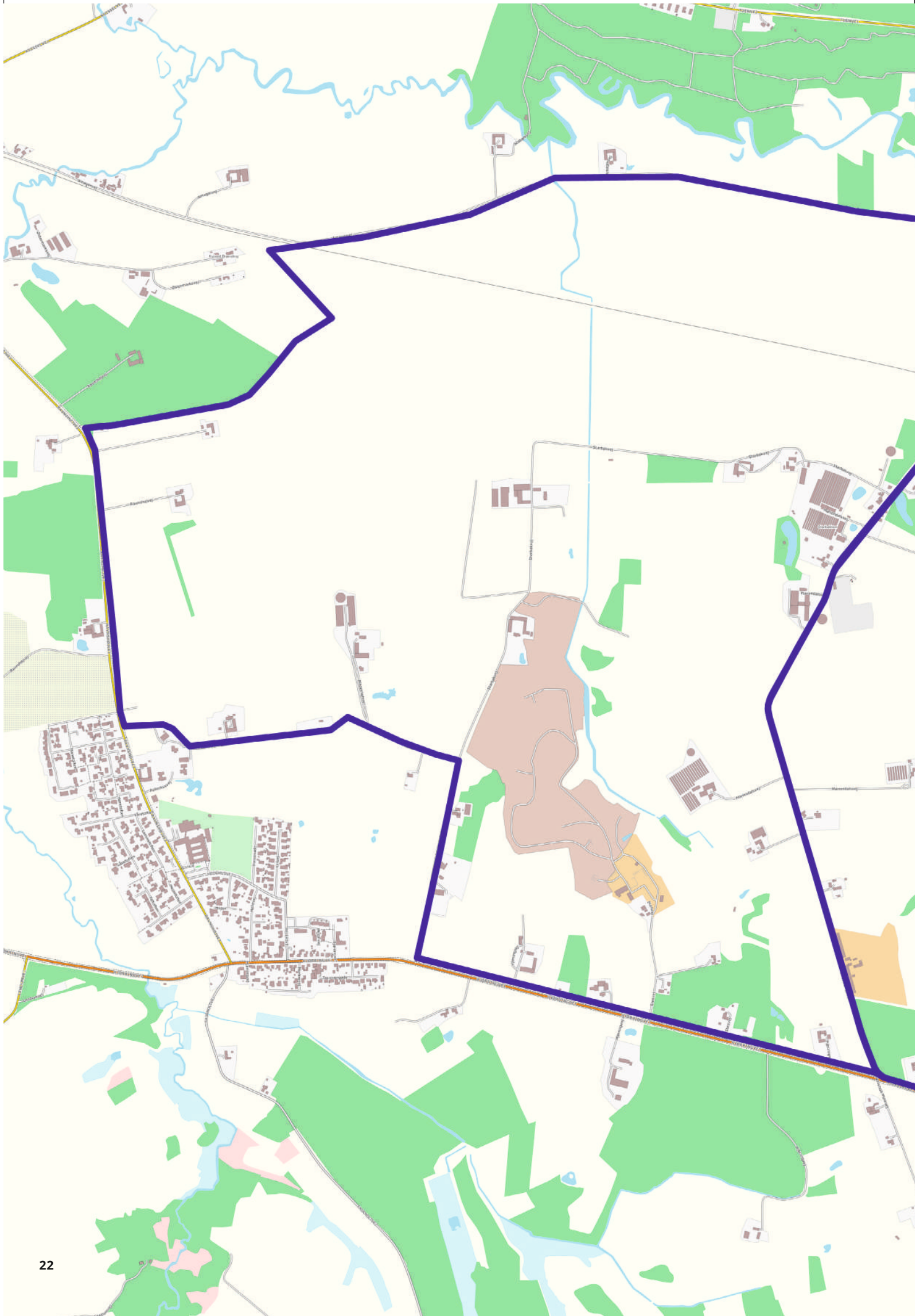
Nu kommer havvindmøller ved Hirsholmene

Et vigtigt skridt i den grønne omstilling blev taget 22. juni 2022, da et enigt Frederikshavn byråd godkendte, at der kan opføres fem kystnære havvindmøller i farvandet ud for Frederikshavn. Med beslutningen ønskede byrådet at medvirke til at fremme omstillingen til mere grøn energi og sikre en grundforudsætning for tiltrækning af nye grønne investeringer og flere grønne arbejdspladser.

Forud for borgermødet 2. juni udarbejdede Erhvervs- og Udviklingscenter Nord i samarbejde med European Energy og Vestas en kommunikationsstrategi med definerede målgrupper og en tidsplan for kommunikationsindsatsen frem til borgermødet.

På baggrund af borgermødet, mediedebatten og det øvrige forarbejde, der var udført, besluttede byrådet herefter at sige ja til projektet. En beslutning, som har den største betydning for erhvervsudviklingen i vores område, da mangel på grøn strøm vil være en forhindring for fremtidige investeringer. Stor ros til byrådet!

Ifølge European Energy's tidsplan vil de fem havvindmøller være opført inden udgangen af 2027.

Recycling City – 1000 ha erhvervsareal til grøn omstilling

Der er rigtig mange job og deraf følgende kommunal skatteindtægt og velfærd i den grønne omstilling. Men det kræver, at de rette rammebetingelser er til stede. Ellers sker investeringerne andre steder. Heldigvis er vores kommune særdeles fremsynet og investeringsparat, når det gælder grøn omstilling. Vi så det med havneudvidelsen, hvor vi nu høster frugterne i form af recyclingværftet M.A.R.S. og Nature Energys anlæg til produktion af flydende biogas. Og vi ser det igen med planlægning af et 1000 ha stort erhvervsområde mellem Knivholt og Ravnshøj dedikeret til pladskrævende virksomheder inden for den grønne omstilling.

Det er kommunalpolitisk mod og fremsynethed i stor skala, og i Erhvervshus Nord er vi allerede i fuld gang med at tiltrække investorer til de nye muligheder i Recycling City.

RESTAURANT

KATTEGAT

SILO

566 virksomheder
er medlem af de tre
erhvervsforeninger

Drivkræfterne bag den lokale erhvervsudvikling

Styrken i erhvervsudviklingen og dermed muligheden for at skabe resultater ligger helt klart i den store opbakning blandt virksomhederne. Ikke kun i form af medlemskab og kontingent, men navnlig i form af et stort engagement blandt virksomhedernes ejere og ledere. Hele 50 lokale erhvervsfolk sidder i bestyrelserne for de tre erhvervsforeninger: Skagen Erhvervsforening, Frederikshavn Erhvervsforening og Sæby Erhvervsforening. De er ildsjæle, som yder en dedikeret indsats for at skabe vækst og udvikling i vores område. Der er ovenikøbet rift om bestyrelsespladserne, hvilket vidner om et utroligt engageret erhvervsliv.

De tre erhvervsforeninger arbejder sammen, men har også hver især fokus på en række lokale projekter. For hvert projekt er der nedsat en ressourcegruppe, hvor også ildsjæle uden for foreningerne deltager. På de følgende sider kan du læse om nogle af foreningernes projekter.

Skagen Erhvervsforening: **Ungdomsmiljø og attraktive boliger**

132
MEDLEMMER

Skagen er nok det område i Frederikshavn Kommune, hvor prognosen for befolkningsudvikling ser mest dystert ud. Især er det problematisk, at for få af de unge vender hjem til Skagen efter endt uddannelse andre steder. Det må der gøres noget ved, og det arbejde har Skagen Erhvervsforening engageret sig kraftigt i.

Projektet handler om at skabe attraktive boformer og ungdomsmiljøer, som kan tiltrække unge fra andre dele af landet. For det er allerede i dag umuligt at besætte alle lærepladser i byens virksomheder med unge fra Skagen.

Gennem en lang række interviews med unge står det klart, at der er to aldersgrupper, hvor der er behov for en særlig indsats. Det er de 16-21-årige, der flytter til Skagen for at få en læreplads. Og det er de 26-32-årige, der efter endt uddannelse flytter til Skagen til deres første job.

For den yngste målgruppe er målet at skabe en ny boform, der ligner efterskolemiljøet. Det sker i samarbejde med Skagen Kultur- og Fritidscenter, som vil kunne stille en række faciliteter til rådighed. Her vil de unge bo sammen, og der vil være en voksen til stede i eftermiddags- og aftentimerne.

Når det gælder den lidt ældre målgruppe, som både omfatter singler, par uden børn og par, der har fået deres første barn, arbejder initiativgruppen tæt sammen med Frederikshavn Boligforening om at skabe attraktive boliger og et ungdomsmiljø på nabogrunden til Skagen Kultur- og Fritidscenter.

Der er meget fokus på de fysiske rammer og tilgængelighed som forudsætning for at tiltrække unge til Skagen. Det er afgørende for Skagens fremtid som en levende by. Og det er afgørende for byens virksomheder, hvis de fortsat skal kunne udvikle sig.

Ressourcegrupper i Skagen Erhvervsforening:

- Fremtidens Kompetencer i Skagen
- Forbinde og udvikle de ting, Skagen er kendt for
- Fysisk udviklingsplanlægning i Skagen
- Kommet for at blive/Skagen værdier og oplevelser
- Erhvervsnetværk SKUB (Skagen udvikling og bosætning/Fastholdelse og tiltrækning af arbejdskraft)

Frederikshavn Erhvervsforening: Ny plan for midtbyen

324
MEDLEMMER

I juni 2022 besluttede byrådets Plan- og Miljøudvalg at starte arbejdet med udvikling af kommunens tre hovedbyers bymidter, i første omgang Frederikshavn. Kommunen ønskede fra starten at involvere alle midtbyens interessenter, og det var et arbejde, som Frederikshavn Erhvervsforening straks involverede sig i.

Repræsentanter fra erhvervsforeningen havde et indledende møde med forvaltningen, hvor man fremførte virksomhedernes input til, hvad der er behov for, og hvad der med fordel kan ændres i den måde midtbyen er indrettet på i dag.

Frederikshavn har fået en ny, flot gågade, men der er stadig for mange tomme butikker, og især den nordlige del af gågaden fungerer ikke optimalt. Der er samtidig flere bygninger, der har mistet deres oprindelige funktion og nu skal have nyt indhold.

Planlægningsmæssigt er det vanskeligt at udvikle midtbyen, fordi den består af et sammensurium af små lokalplaner. Der er behov for en ny, samlet planlægning. Det anerkender Frederikshavn Erhvervsforening, som går konstruktivt ind i dialogen med kommunen. Det er bedre at have overordnede retningslinjer, så man undgår for mange konflikter. Erhvervsforeningen vil gerne være erhvervslivets stemme i debatten, så dialogen højnes til fordel for alle parter.

Ressourcegrupper i Frederikshavn Erhvervsforening:

- Havet som Have
- Kvalificeret arbejdskraft
- Indkøb/udbud i Frederikshavn Kommune
- Frederikshavn som uddannelsesby
- Fysisk planlægning af udviklingen i Frederikshavn

110
MEDLEMMER

Sæby Erhvervsforening: **Fremtidens Strande**

Lige siden Frederikshavn Kommune i 2020 vedtog "Masterplan for Fremtidens Strande", har Sæby Erhvervsforening deltaget aktivt i en arbejdsgruppe for "Fremtidens Strande i Sæby". I efteråret 2022 mundede arbejdet ud i en visionsplan, og nu arbejdes der med en række konkrete projekter.

Langs strækningen fra Voerså til Sulbæk findes der allerede områder, som er med til at gøre området attraktivt og velbesøgt. Men nogle steder er der behov for øget synlighed, mens der andre steder er et stort udviklingspotentiale. Hvis alle kystens perler tænkes ind i en samlet helhed, vil det styrke hele området.

"En fokuseret og koordineret udvikling vil gøre Sæbyområdet til et endnu mere attraktivt sted at bo og drive forretning. Og så vil det samtidig kunne tiltrække flere turister. Derfor mener vi i erhvervsforeningen, at det er et vigtigt projekt at arbejde med," siger forkvinde for arbejdsgruppen og bestyrelsesmedlem i Sæby Erhvervsforening Tina Christensen.

Visionen er at udvikle otte opholdsrum, som kan nås via en grøn og en blå korridor, altså både fra landsiden og vandsiden. Den ny havn i Sæby vil være midtpunkt. Opholdsrummene skal byde på forskellige aktivitetsmuligheder samt faciliteter som fx toilet og badebro. Arbejdsgruppen lægger ud med området ved Sæby Søbad, hvor ildsjæle allerede har gjort sig tanker. Man er nu i samarbejde med en arkitekt for at udforme et projektforslag. Hele arbejdet foregår i en tæt og konstruktiv dialog med Frederikshavn Kommune.

Ressourcegrupper i Sæby Erhvervsforening:

- Netværket "Rundt om Sæby"
- Bosætning og branding
- Regional udvikling
- Byudvikling
- Fremtidens Strande

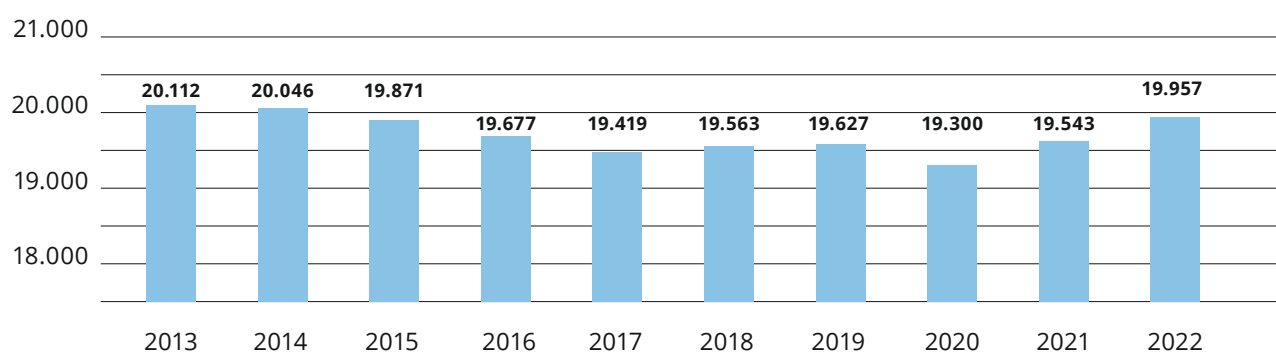

Antallet af nye arbejdspladser boomer i 2022

Vi ser, at antallet af nye arbejdspladser i Frederikshavn Kommune atter er i fremgang. Kurven er knækket, og jobskabelsen er nu oppe på samme høje niveau som i 2015.

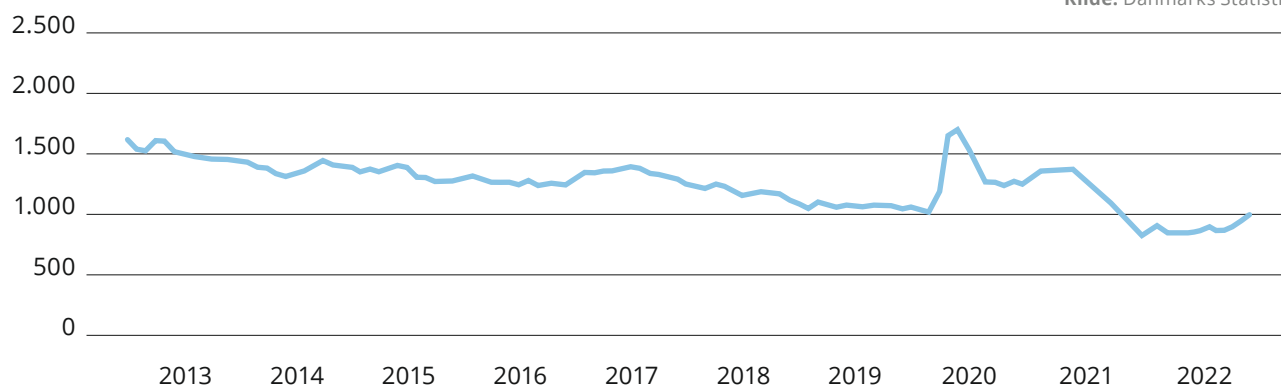
Antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere med job i Frederikshavn Kommune

Kilde: Jobindsats.dk

Udvikling i antal fuldtidsledige i Frederikshavn Kommune

Kilde: Danmarks Statistik

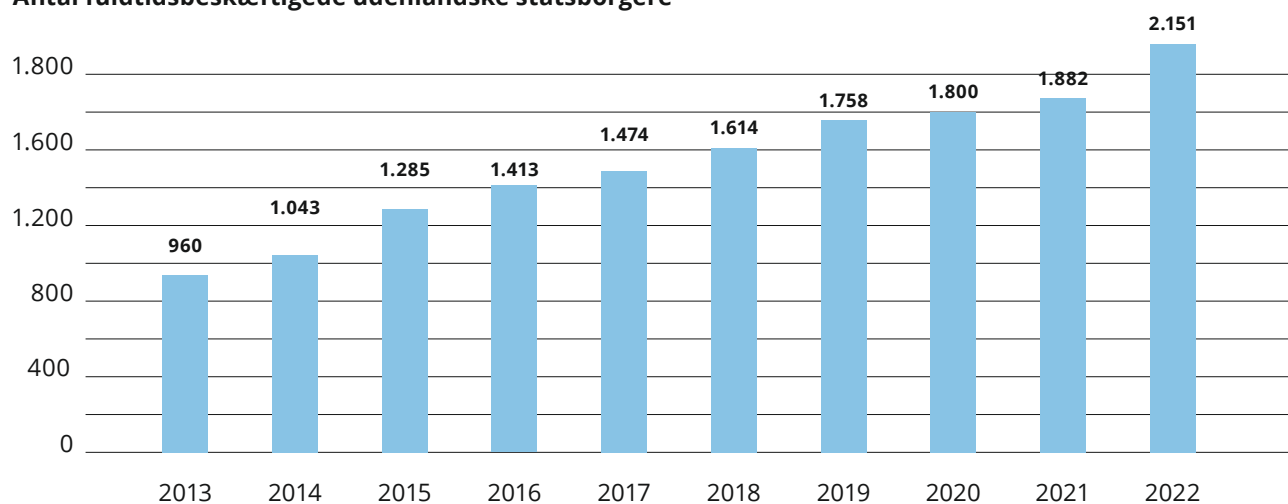
Antallet af udenlandske ansatte stiger fortsat

Virksomhederne i vores område afhjælper efterspørgslen på kvalificeret arbejdskraft ved at ansætte udenlandsk arbejdskraft

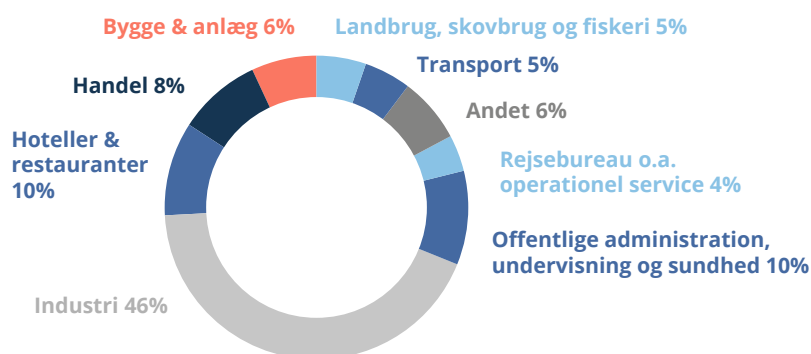
Efterspørgslen på kvalificeret arbejdskraft er stor i hele landet, også blandt virksomhederne i Frederikshavn Kommune. Begrebet kvalificeret arbejdskraft refererer her til medarbejdere på alle uddannelsesniveauer. Manglen på arbejdskraft afhjælpes ved at virksomhederne bl.a. ansætter udenlandsk arbejdskraft. Den udenlandske arbejdskraft er samtidig et potentiale for bosætning, da de får tilknytning til vores område gennem deres job.

Det er ofte yngre mennesker, som allerede er eller har potentiale til at blive en børnefamilie. Hvis vi ønsker, at den udenlandske arbejdskraft bosætter sig her, skal vi kunne tilbyde job til begge ægtefæller.

Antal fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere

Kilde: Udlændingeregisteret, EstherH, CPR-registeret, CVR-registeret, DetailCOR

Her arbejder de udenlandske ansatte i Frederikshavn Kommune pr. oktober 2022.

Færre tilflyttere men kun et meget lille fald i befolkningstallet

Befolkningstallet i Frederikshavn Kommune har gennem en årrække været faldende, en beklagelig udvikling, der dog de seneste to år ser ud til at aftage. Tallet afhænger af mange faktorer, så vi tør ikke drage for sikre konklusioner. Af tallene fremgår, at det især er fødselsunderskud og fraflytning, der trækker ned, mens indvandringen trækker op.

Befolkningssammensætningen i kommunen med mange ældre betyder, at vi også de kommende år kan forvente flere døde end nyfødte. Disse tal er svære at ændre på, men det er værd at arbejde for bedre vilkår for børnefamilier og bedre sundhed hos de ældste. Når det gælder til- og fraflytning til kommunen, gøres der allerede en stor indsats for at fastholde og tiltrække især unge familier. Det handler om gode uddannelsesmuligheder, attraktive boliger, gode job og interessante kultur- og fritidstilbud.

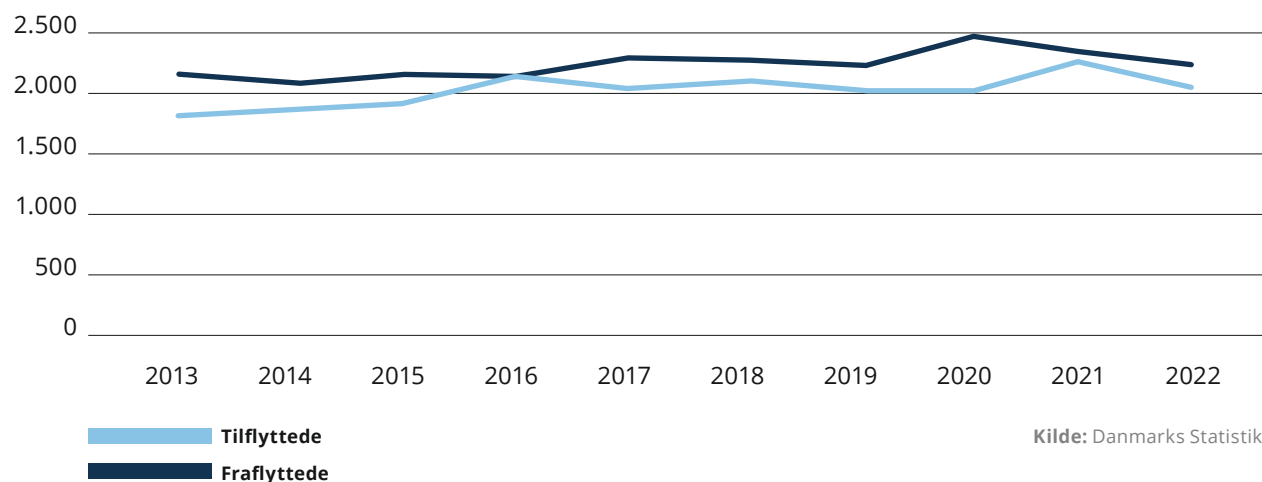
Befolkningstallet bæres delvis oppe af indvandring. Udlændinge, der opfylder et stort behov for arbejdskraft i erhvervslivet. Det er typisk unge mennesker, der er i målgruppen for at bosætte sig i vores område, stifte familie og dermed bidrage til en stabilisering af kommunens befolkningstal. Fremskrivningen viser dog, at der også i de kommende år vil ske et fald i indbyggertallet.

Befolkningens udvikling efter tid, område og bevægelsesart i Frederikshavn Kommune

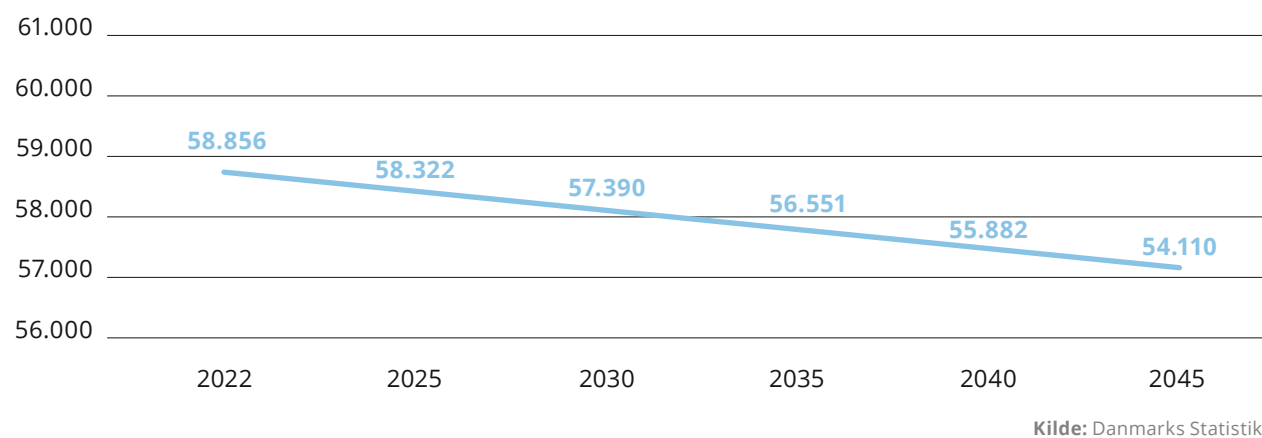
	Levendefødte	Døde	Fødselsoverskud	Tilflyttede	Fraflyttede	Netto tilflyttede	Indvandrede i alt	Udvandrede i alt	Netto indvandrede	Befolknings-tilvækst	Befolkningen ultimo indeværende år
2015	444	731	-287	1926	2156	-230	750	349	401	-131	60.246
2016	513	729	-216	2128	2137	-9	643	306	337	110	60.356
2017	496	704	-208	2052	2303	-251	588	320	268	-216	60.140
2018	483	761	-278	2113	2277	-164	593	306	287	-153	59.987
2019	443	722	-279	2069	2251	-182	584	421	163	-333	59.654
2020	465	739	-274	2066	2490	-424	463	368	95	-615	59.039
2021	475	795	-320	2261	2347	-86	503	255	248	-161	58.878
2022	441	855	-414	2041	2241	-200	939	347	592	-22	58.856

Kilde: Danmarks Statistik. Data fra Det Centrale Personregister (CPR)

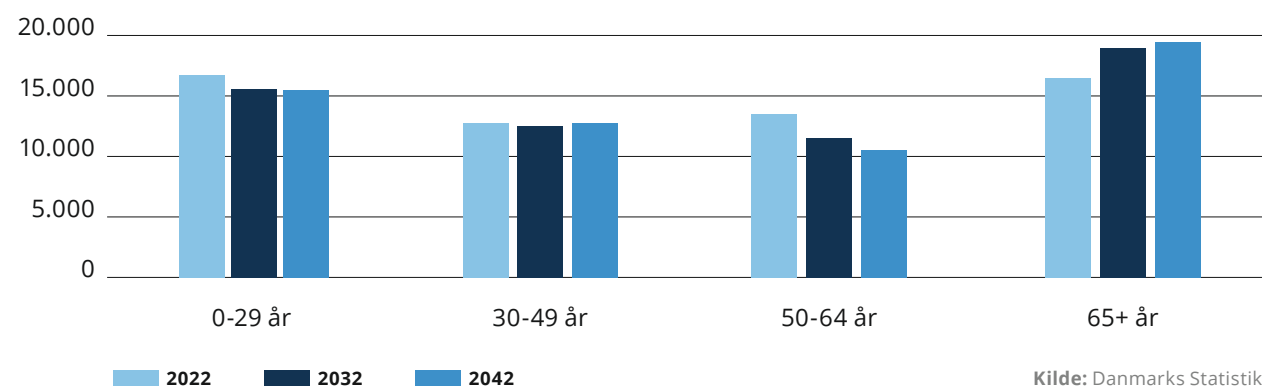
Tilgang/afgang Frederikshavn Kommune

Befolkningsfremskrivning frem mod 2045

Befolkningsfremskrivning baseret på alder

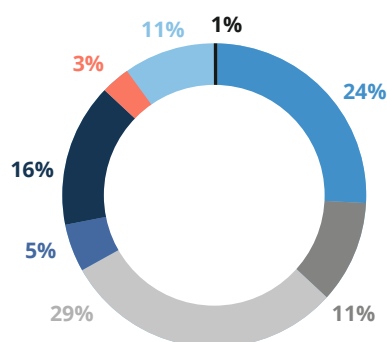

De unge vælger erhvervsuddannelserne til

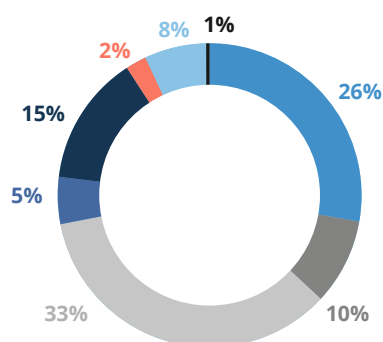
I Frederikshavn Kommune er der flere unge, som efter folkeskolen vælger en erhvervsuddannelse, end i resten af landet. Andelen er endda stigende, og det er godt, for samfundet har brug for dygtige faglærte inden for næsten alle brancher. Ser man på de faktiske tal, er antallet dog faldende på grund af de mindre årgange.

Et forhold, som er direkte bekymrende, er befolkningens uddannelsesmæssige fordeling målt på den højeste gennemførte uddannelse. Her ser vi, at andelen af personer, som har grundskolen som højeste uddannelse, ligger markant over resten af regionen og resten af landet. Hele 30 pct., hvilket dog er lavere end i 2011. Det er et område, der skal sættes ekstra ind på i de kommende år.

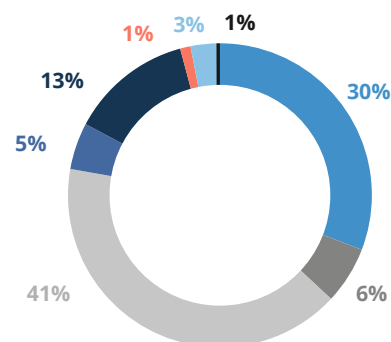
Befolkningens højeste gennemførte uddannelse

Hele landet
2021

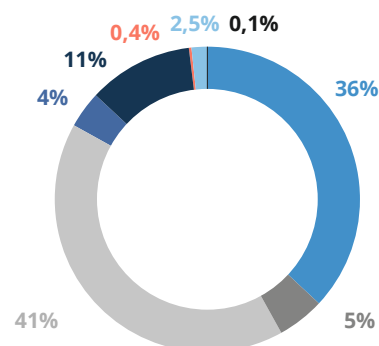

Region Nordjylland
2021

Frederikshavn Kommune
2021

- H10 Grundskole
- H20 Gymnasiale
- H30 Erhvervsfaglige uddannelser
- H40 Korte videregående uddannelser, KvU
- H50 Mellemlange videregående uddannelser, MVU
- H60 Bacheloruddannelser, BACH
- H70 Lange videregående uddannelser, LVU
- Ph.d og forskeruddannelser

Frederikshavn Kommune
2011

Kilde: Danmarks Statistik. Befolkningen mellem 15 og 69 år er opgjort pr. 1. jan, det pågældende år. Den højest gennemførte uddannelse er opgjort pr. 1. okt. året før.

Erhvervsuddannelser optag

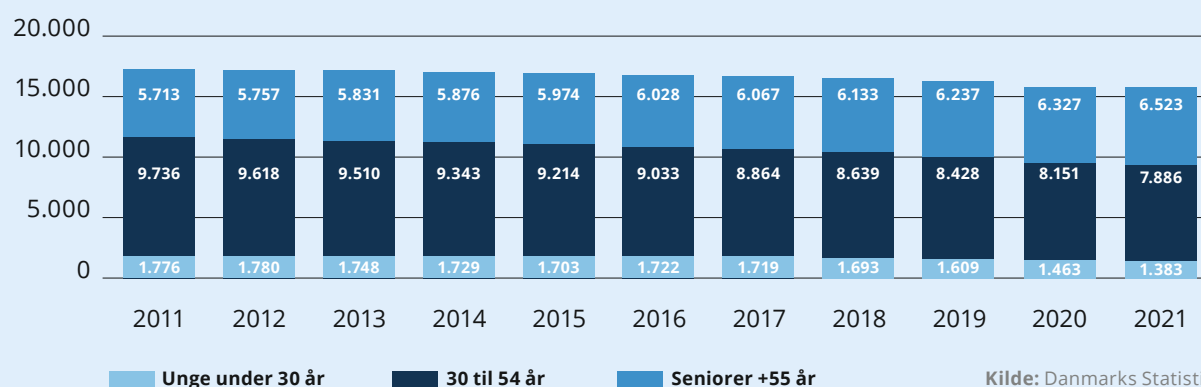
Tilmelding til ungdomsuddannelserne fra elever i 9. og 10. klasse

Område	Erhvervsuddannelser		Gymnasiale uddannelser		Øvrige	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Frederikshavn	27,1	30,8	68,3	65,3	4,6	3,6
Hele Landet	19,9	20	72,1	71,6	8,0	5,5

Kilde: Styrelsen for It og Læring

FAKTA: I statistikken indgår kun de tilmeldinger, som eleverne har givet 1. prioritet. Det er elevernes tilmeldinger pr. 15. marts 2021. Tallene omfatter alene elever, som søger direkte fra 9. eller 10. klasse. Det betyder, at ældre elever, der f.eks. søger en erhvervsuddannelse eller HF, ikke er med her. Det betyder også, at elever, der efter 9. klasse ønsker at fortsætte i 10. klasse, heller ikke indgår.

Borgere med en erhvervsuddannelse fordelt på alder i Frederikshavn

Tendenser på ejendomsmarkedet

Status fra Nordicals seneste markedsindsigt 2023 og kommenteret af partner Tommy Kruse Fuglsang fra Nordicals, Frederikshavn.

Boligudlejningsejendomme

Den seneste tids rente- og inflationsudvikling har medført en mindre opbremsning på markedet for boligudlejningsejendomme. Vi oplever, at investorerne generelt udviser større forsigtighed og stiller øget krav til afkastet, da finansieringen er blevet vanskeligere og dyrere. Det er en klar tendens, at lejeboliger i tæt lav bebyggelse er en eftertragtet vare, hvor den gennemsnitlige lejepris er højere – og afkastet lavere – end det beskrevne niveau. Markedet befinder sig netop nu i det klassiske limbo, hvor købere og sælgere skal finde ud af, om der skal dannes et nyt prispunkt.

Vi kigger derfor ind i et investeringsmarked med stor fokus på renteutviklingen, da denne har direkte indflydelse på investorernes fremtidige forventning til afkast for både de rene boligudlejningsejendomme, men også ejendomme med blandet bolig og erhverv. Det er imidlertid en proces, der endnu ikke helt kan aflæses i markedet, men vi forventer, at mindre prisjusteringer vil slå igennem over de kommende kvartaler.

Frederikshavn Kommune	4. kvartal 2022	Prognose	2021
Bruttoleje primær placering	750-900	→	750-900
Bruttoleje sekundær placering	650-700	→	650-700
Afkast primær placering	6,50-7,00	↗	6,50-7,00
Afkast sekundær placering	7,75-8,00	↗	7,50-7,75

Kilde: Nordicals Markedsindsigt Vinter 2022

Butiksejendomme

Igennem 2022 har vi oplevet ledige butikslejemål, og det har - ikke uventet - ramt butiksmarkedet hurtigt, at inflationen er steget markant, og forbrugerne har færre penge imellem hænderne. Dertil er butikkernes driftsudgifter steget som følge af de stigende forbrugspriser.

Dog kan vi konstatere, at lejeniveauerne for detail er stabiliseret efter COVID-19, og der er nu et niveau, hvor lejere og udlejere kan mødes om prisen.

Frederikshavn Kommune	4. kvartal 2022	Prognose	2021
Bruttoleje primær placering	1.000	→	1.000
Bruttoleje sekundær placering	650	→	650
Afkast primær placering	7,75	↗	7,5
Afkast sekundær placering	9,25	↗	9,0

Kontorejendomme

Frederikshavn har oplevet en stigende interesse for de bedst beliggende og moderne kontorlejemål, og tomgangen i kontorsegmentet kan primært henføres til de ældre kontorlejemål - og på større lejemål på +250 kvadratmeter. Grundet den aktuelle energikrise oplever vi et tiltagende fokus på ejendommenes indretning, stand og klimamæssige niveau, og vi forventer, at flere udlejere vil fokusere på en optimering heraf i fremtiden

for at imødekomme lejernes forventninger. Vi ser ind i et marked, hvor det er vigtigt at kunne tilbyde virksomhederne kontorlejemål i den bedste kvalitet. Den stadige efterspørgsel efter moderne kontorfaciliteter og det lave udbud har opretholdt et stabilt lejeniveau.

Frederikshavn Kommune	4. kvartal 2022	Prognose	2021
Bruttoleje primær placering	750	→	750
Bruttoleje sekundær placering	450	→	450
Afkast primær placering	7,0	→	7,0
Afkast sekundær placering	9,0	→	9,0

Lager- og logistikejendomme

Den lave tomgang og fortsat store efterspørgsel på lagerfaciliteter i Frederikshavn Kommune presser lejeniveauet op. Vi får stadig med jævne mellemrum forespørgsler på tomme lokaler, men de kan på nuværende tidspunkt ikke skaffes. Lager- og logistikejendomme er en mangelvare, hvilket medfører, at selv de ældre utidssvarende lagerejendomme er efterspurgt.

Flere byggerier er dog sat på foreløbig pause på grund af de høje byggepriser, og det vil blot forlænge perioden med et underudbud. Den stigende inflation og rente synes på nuværende tidspunkt ikke at påvirke markedet for lager- og logistikejendomme, da efterspørgslen stadig er høj for både brugere og investorer.

Frederikshavn Kommune	4. kvartal 2022	Prognose	2021
Bruttoleje primær placering	425	↗	400
Bruttoleje sekundær placering	325	↗	300
Afkast primær placering	7,5	↘	7,5
Afkast sekundær placering	9,0	→	9,0

På følgende link findes tendensrapporten nordicals.dk/nordicals-foresight/frederikshavn-cityforesight/

Flere indpendlere end udpendlere

Flere borgere pendler ind til job i Frederikshavn Kommune end ud til job i andre kommuner

Ifølge undersøgelser er der en tendens til, at danskerne bosætter sig i det område, de arbejder. Derfor er det en positiv udvikling, at færre borgere i Frederikshavn Kommune pendler til et job udenfor kommunegrænsen – og at der omvendt er flere borgere fra andre kommuner, der pendler ind til et job i Frederikshavn Kommune. Indpendlerne er potentielle borgere, fordi de på sigt kan bosætte sig i vores område. Det vil bidrage til en mere positiv befolkningsudvikling.

Ind- og udpendling til/fra Frederikshavn Kommune

	2018		2019		2020		2021	
	Ind	Ud	Ind	Ud	Ind	Ud	Ind	Ud
Brønderslev	1.037	792	1016	792	1055	766	1106	786
Hjørring	2.088	1.914	2081	1.914	2112	1895	2151	1973
Jammerbugt	145	121	155	121	154	124	167	115
Læsø	35	41	34	41	40	38	42	45
Mariagerfjord	32	51	35	51	29	61	31	63
Morsø	8	10	5	10	5	5	9	6
Rebild	79	51	78	51	72	39	77	46
Thisted	29	12	35	12	30	23	76	25
Vesthimmerlands	32	34	35	34	43	37	32	31
Aalborg	1.640	2.155	1630	2.155	1672	2071	1795	2235
I alt	5.125	5.181	5104	5.181	5212	5059	5486	5325

Kilde: Danmarks Statistik

FREDERIKSHAVN

Frederikshavn
Kommune

5.486

*borgere pendler ind til job i
Frederikshavn Kommune*

5.325

*borgere pendler ud af Frederikshavn
Kommune til job i andre kommuner*

Team Erhvervshus Nord 2022

Niels Bay Christensen
Erhvervsdirektør
2336 9181
nics@erhvervshusnord.dk

Inge Møller Thomsen
Erhvervsconsulent
4144 8256
inth@erhvervshusnord.dk

Thorbjørn Stenholm
Erhvervsconsulent
2063 6707
thst@erhvervshusnord.dk

Karen Østergaard
Erhvervsconsulent /
kommunikationsansvarlig
2072 1172
kare@erhvervshusnord.dk

Jonas Frederiksen
Trainee erhvervsconsulent
4049 2605
jofr@erhvervshusnord.dk

Simon Kusk Thomsen
Trainee erhvervsconsulent
6124 6901
sith@erhvervshusnord.dk

Charlotte Grøndahl
Sekretariatsmedarbejder
2429 4330
chgr@erhvervshusnord.dk

Anne-Lise Klitgaard Wøhlk
Direktionssekretær
2988 4800
anwo@erhvervshusnord.dk

Tanja Jørgensen
Økonomiansvarlig /
netværksfacilitator
2112 9915
tajo@erhvervshusnord.dk

Anette H. Sørensen
Lærlingekoordinator/
Erhvervsservice Nord
6124 6946
anhs@erhvervsservicenord.dk

**En stor tak til Daniel John Høgedahl,
Birgitte Christensen og Ditte-Marie Runge for deres
værdifulde indsats i Erhvervshus Nord.**

Nøgletal Erhvervshus Nord

	2022	2021	2020	2019	2018
Omsætning	8.318.013	7.101.757	7.623.712	6.773.142	8.231.647
Resultat	210.237	-275.376	614.542	-124.074	1.115.432
Egenkapital	3.640.184	3.429.947	3.705.322	3.090.780	3.214.859
Balancesum	7.925.739	6.707.923	7.924.757	7.996.415	7.313.189
Ansatte	10	10	10	9	9

Sammen skaber vi vækst

*Når din forretning skal videre...
er du altid velkommen til at
kontakte os*

Erhvervshus Nord

SKAGEN | FREDERIKSHAVN | SÆBY

Silovej 8, 1.sal
9900 Frederikshavn

+ 45 9226 2626
info@erhvervshusnord.dk

erhvervshusnord.dk

